

OPHAALBRUG OPSTERLAND OFFICIEEL GEOPEND

ir. M. Lopes Cardozo

De nieuwe ophaalbrug over de Opsterlandse Compagnonsvaart in Gorredijk is medio juli 2010 officieel geopend. De strak vormgegeven brug bevat meerdere verwijzingen naar de directe omgeving: de vorm van de balans verwijst naar de historie van het turfgebied, het hekwerk naar de rietkragen in het omringende landschap. Het ontwerp van ipv Delft en DHV kwam tot stand in nauw overleg met omwonenden.

Het ontwerp heeft een aantal opvallende kenmerken. Allereerst heeft de ophaalbrug niet twee hameistijlen of een hameipoort (de poortvormige ophaalconstructie van de traditionele ophaalbrug), maar slechts één hamei (verticaal gedeelte van de ophaalconstructie) met daarop een enkele balanspriem met geïntegreerde ballastkist. Daarnaast heeft de brug een vrijliggend fietspad, doordat het brugdek uit twee parallelle delen bestaat die zijn gescheiden door een 2,5 meter brede open strook. Deze tweedeling in het brugdek zorgt voor een goede verkeersveiligheid en biedt fietsers extra comfort.

ipv Delft gebruikt de open scheidingstrook tussen de twee verkeersstromen bovendien als 'technische zone': zowel de ruim acht meter hoge hamei en de gehele ophaalconstructie als de technische ruimte met het bewegingswerk voor de brug zijn in deze zone gesitueerd. De technische ruimte is daarbij half verzonken in het landhoofd, zodat het dak gelijk ligt met de bovenzijde van het hekwerk. Het hekwerk en de uit beton opgetrokken technische ruimte vormen samen de doorlopende afscherming van de open zone. Ook het bedieningspaneel voor de brugwachter is in deze afscherming geïntegreerd, zodat een rustig totaalbeeld ontstaat.

De vorm van de ophaalconstructie doet sterk denken

aan een lawei, een hoge paal met horizontale priem die ten tijde van de turfwinning gebruikt werd als klok. Als de emmer die aan de priem hing omlaag stond, wisten veenarbeiders dat ze aan het werk moesten, terwijl een omhoog gehesen lawei hen vertelde dat het werk er op zat. Om de lawei-vorm te benadrukken, zijn balans en hamei zo slank en strak mogelijk vormgegeven.

Het hekwerk bestaat uit verticale, gewalste staalstrips die verwijzen naar het wuivende riet uit de omgeving. De strips staan eerst rechtop, buigen dan aan de bovenzijde langzaam af en weer terug, tot ze opnieuw rechtop staan. Deze beweging herhaalt zich meerdere malen over de lengte van de veertig meter lange brug. Verderop aan de ontsluitingsroute waar de brug deel van uit maakt, is hetzelfde hekwerk toegepast op twee rotondes.

Bijzonder aan de totstandkoming van het ontwerp is dat de gemeente Opsterland omwonenden mede het programma van eisen voor de ophaalbrug liet bepalen. Ook in de keuze voor het ontwerp kregen bewoners inspraak. Meer informatie: Maurits Lopes Cardozo van ipv Delft, 015 7502577.

Over deze bijzonder brug zal een uitvoerig artikel verschijnen in een van de volgende nummers.